

Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de persoonlijke banden tussen broers en zussen, parl. st. Kamer nr. 55K780/001

Noodzaak tot verankering van het principe in het Burgerlijk Wetboek

Het Kinderrechtencommissariaat is ervan overtuigd dat zowel de verankering van het recht van minderjarige broers en zussen om niet van elkaar te worden gescheiden, als het daaraan gekoppelde eigen vorderingsrecht voor minderjarigen in het Burgerlijk Wetboek moet worden ingeschreven. Dit komt tegemoet aan de internationale regelgeving, waaronder **het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind** dat in diverse artikelen aanstuurt op het recht van broers en zussen om niet van elkaar te worden gescheiden, en de verdragspartijen aanmaant wettelijke maatregelen te nemen. Zoals de Raad van State opmerkt in zijn advies op het wetsvoorstel is **de federale wetgever bevoegd** om op algemene wijze het recht op de eerbiediging van het privéleven te regelen.

Evident staat de inschrijving van dit basisprincipe in het Burgerlijk wetboek een aanpassing van de Vlaamse regelgeving niet in de weg, wel integendeel. Om ervoor te zorgen dat dit principe effectief realiteit wordt, **ook in de jeugdhulp in Vlaanderen, zijn er nog heel wat verbeteringen mogelijk.** Niet alleen in de regelgeving op Vlaams niveau, maar ook in de organisatie van de Jeugdhulp.

Het Kinderrechtencommissariaat verwijst naar zijn standpunt van november 2019 “recht doen aan contactrecht met broers en zussen”¹ en naar het advies van juni 2020 “recht doen aan het recht van broers en zussen om samen op te groeien”².

¹ [Standpunt recht doen aan contactrecht met broers en zussen | Kinderrechtencommissariaat](#)

² [Recht doen aan het recht van broers en zussen om samen op te groeien | Kinderrechtencommissariaat](#)

Het Kinderrechtencommissariaat gelooft dat de wijziging van het Burgerlijk wetboek zoals het nu voorligt de motor kan zijn van effectieve verandering en verbetering in de jeugdhulp, zodat broers en zussen een grotere kans maken om effectief samen op te groeien.

Kinderen in onveilige situaties

Het Kinderrechtencommissariaat deelt niet de bezorgdheid dat de wetswijziging tot gevolg kan hebben dat kinderen en jongeren, waarvan is vastgesteld dat zij opgroeien in een verontrustende situatie, langer in deze onveilige situatie zullen blijven, omdat er bijvoorbeeld geen mogelijkheid is om de kinderen uit hetzelfde gezin samen uit huis te plaatsen in een voorziening of in een pleeggezin.

De inschrijving van het grondrecht in het Burgerlijk Wetboek is geen absoluut recht, maar wordt genuanceerd door het belang van het kind. Het is aan de jeugdrechter om te beoordelen welke maatregelen in het belang van het kind noodzakelijk zijn, om zijn of haar veiligheid en ontwikkelingskansen te garanderen. Ook wanneer dit betekent dat een kind – al dan niet tijdelijk, en bij gebrek aan alternatief - van zijn broer en zus wordt gescheiden. **Het belang van het kind, dat op dat moment wordt beoordeeld door de jeugdrechter, primeert op zijn of haar recht om niet van zijn broers en zussen te worden gescheiden.** De rechter zal de beslissing wel afdoende moeten motiveren.

Bovendien blijft - bij uithuisplaatsing van minderjarigen - **pleegzorg de eerste te overwegen optie**. Niet alleen voor kleine kinderen, maar ook voor jongeren. De jeugdrechter die bij uithuisplaatsing toch niet voor pleegzorg kiest, is verplicht dit te verantwoorden.

Procesbekwaamheid

Het Kinderrechtencommissariaat vindt het noodzakelijk dat aan minderjarigen een **zelfstandige rechtsingang** wordt toegekend om de rechten vervat in het wetsvoorstel zelf af te kunnen dwingen. Wanneer de ouders overeenkomsten maken met als gevolg het scheiden van hun kinderen, is het niet logisch dat kinderen op diezelfde ouders beroep moeten doen om een vordering in te stellen om deze scheiding te vermijden.

Het Kinderrechtencommissariaat is **absolute voorstander van een veralgemeende zelfstandige rechtsingang van de minderjarige in familie- en jeugdzaken, zeker vanaf de leeftijd van 12 jaar**. Ook voor de kwestie van de verblijfsregeling van minderjarigen in scheidingssituaties als voor bijvoorbeeld contact met grootouders is het belangrijk dat we tot een zelfstandige rechtsingang komen voor minderjarigen. De Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat krijgt elk jaar schrijnende meldingen van minderjarigen die hier vaak geen enkele zeggenschap in hebben.

Voor het Kinderrechtencommissariaat verzekert de **bijstand van een Jeugdadvocaat** dat er niet lichtzinnig zal worden omgesprongen met het vorderingsrecht van minderjarigen. De advocaat zal in eerste instantie moeten nagaan of een minderjarige, wanneer deze jonger is dan 12 jaar, voldoende onderscheidingsvermogen heeft, en ook de rechter zal diezelfde toets uitvoeren. Het Kinderrechtencommissariaat gelooft **niet dat deze procesbekwaamheid zal leiden tot een exponentiële groei van rechtszaken**. Alle minderjarigen worden vermoed onvermogen te zijn, waardoor zij steeds recht dienen te hebben op gratis juridische tweedelijnsbijstand. Aan de ouders mag de financiële rekening niet worden gepresenteerd.